

Sara Bledel

ZABORAVLJENE DEVOJČICE

Preveo sa danskog
Nikola Perišić

■ Laguna ■

Naslov originala

Sara Blædel

DE GLEMTE PIGER

Copyright © 2015 by Sara Blaedel

Translation copyright © 2019 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Mamice jedina moja
koliko mi nedostaješ
kada bi samo znala
kako me kinje ovde
u krevetu moram da ležim
tu su kaiš i rukavice
mamice jedina moja
koliko mi nedostaješ.

Knjiga o Solborg,
od Solborg Rut Kristensen

IDE BABAROGA, IDE BABAROGA, tutnjalo joj je u ušima, dok su joj grančice i kamenje sa šumskog tla grebali stopala i potkolenice. U glavi joj je zujalo, a srce joj se stezalo od straha.

Kretala se prema jedinom svetlu koje je uspevala da uoči. Beličasti odsjaj, nalik na neki otvor usred mraka, mamio ju je dublje u šumu. Smetena i uplašena, teturala se među drvećem, boreći se za vazduh.

Strah od mraka joj je čvrsto stezao grlo. Tako je bilo još otkako su joj kao maloj naređivali da ugasi svetlo i ode na spavanje. Ili će Babaroga doći da je odvede.

Babaroga, Babaroga, Babaroga, odzvanjalo joj je u glavi, pa nije stigla da skloni ispred sebe granu koja ju je ošinula po obrazu.

Zaustavila se i zadržala dah, i stajala nepomično, sa svih strana okružena dubokom tamom pod visokim drvećem koje se uzdizalo oko nje. Noge su joj se tresle od umora. Preplašena zvukom sopstvenog plača, krenula je napred korak po korak, pogleda prikovanog za svetlo u daljini. Kada bi pogledala pravo u njega, zaslepilo bi je.

Nije znala kako se desilo da je pobjegla. Vrata su bila odškri-nuta, a oni je nisu primetili kako stoji kraj dovratka. Radost ju je svu obuzela kada je ugledala sunce, koje ju je grejalo i privlačilo je sebi, ali otad je prošlo već mnogo sati, i sada je bila okružena hladnoćom i zebnjom.

U nekom trenutku ju je glad primorala da odustane, pa je sela, i ostala tako ni sama ne znajući koliko dugo. Sumrak se spuštao dok su se njoj zbunjujući odlomci slika kovitali u glavi, i na kraju više nije uspevala da se smiri, pa je ponovo stala na noge. Nije bila naviknuta na odstupanje od rutine, a samoća nije bila dobra. Naročito za onu koja je ostala.

Ubrzala je i počela da se približava beloj svetlosti. Vukla ju je sebi kao neka neodoljiva sila, pa je potpuno zaboravila na bol i zvuke. U tome je bila dobra. Ali nikada nije naučila da se izbori sa strahom. Morala je da izađe iz te tame, inače će Babaroga doći i odvesti je.

Sada je već bila blizu, preostalo joj je još sasvim malo, dok prođe kraj poslednjih stabala drveća. Srce je počelo da joj kuca sporije kada je ugledala jezero osvetljeno mesečinom. Baš kada je nameravala da malo uspori, zemlja joj iznenada iščeznu pod nogama.

ČETIRI DANA. TAČNO JE toliko prošlo otkako je leš žene pronađen u šumi, a policija i dalje nije uspela da je identifikuje. Još uvek nisu imali ni najmanji trag od kog bi mogli da krenu, i Luiz Rik se osećala ogorčeno kada je u ponedeljak pre podne parkirala auto ispred Instituta za sudsku medicinu.

Obdukcija je počela u deset sati, i tek što se bila završila kada je šef Istražnog odeljenja, Ragner Renholt, ušao u kancelariju i zamolio je da se odveze tamo i asistira kolegi Ajku Nordstremu. Iz Instituta su malo pre toga javili da su doneli odluku o proširenju obdukcije, tako da će biti uzeti i uzorci potrebni za analizu DNK.

Bila je to Luizina druga nedelja na mestu šefa u Specijalnoj istražnoj službi, novoosnovanoj jedinici u okviru odeljenja. Svake godine se u Danskoj prijavi 1.600–1.700 nestalih osoba, mnoge se zatim pojave, neke pronađu mrtve, ali prema proceni Državne policije, krivična dela su predstavljala uzrok otprilike pet procenata nerazjašnjenih prijavljenih nestanaka.

I upravo tim slučajevima će se baviti njeno odeljenje.

Luiz je izašla iz auta i zaključala ga. Nije shvatala zbog čega je potrebno da i ona prisustvuje obdukciji kada je Ajk Nordstrem već tamo. Inače ga još uvek nije upoznala, jer je poslednje četiri nedelje proveo na odmoru, i tako je bio jedini iz odeljenja koga dosad nije videla.

Luiz je u petak po podne pregledala listu nestalih osoba i zaključila da nijedna žena sa poternice ne odgovara ličnom

opisu one koja je pronađena u šumi. Možda je Renholt jednostavno smatrao da i ona treba da prisustvuje pregledu pokojnice, razmišljala je, a možda je bilo i zato što je ona došla sa Odeljenja za ubistva pa ima više iskustva sa obdukcijama nego nove kolege.

Zapravo je bilo prijatno što joj je posle nedelju dana na gostujućem terenu zapao zadatak poznat odranije. Luiz je bila potpuno zaboravila koliko se beznadežno osećate kada se pojavite na novom radnom mestu. Niste u stanju da se setite ničijeg imena i ne znate gde stoji fotokopir-aparat. Prve nedelje se posvetila tome da dovede „Pacovsku jazbinu“ u red. Dođavola i sa tim imenom, razmišljala je i nadala se da se neće zadržati, jer joj je već bilo dosta zadirkivanja kolega u vezi sa neiskorišćenim prostorijama na kraju hodnika. Kancelarija sa dva radna mesta nalazila se iznad kuhinje, i stajala je prazna još otkako je Služba za deratizaciju prethodnog proleća izvojevala pobedu boreći se protiv prave invazije pacovskih porodica. Ali sada pacova više nije bilo, i otad ih niko nije video, uveravao ju je novi šef.

Ragner Renholt je učinio ono što je mogao da bi obezbedio novom odeljenju sve što mu je potrebno. Kupljene su nove kancelarijske stolice, sveže oglasne table i biljke. Policijski inspektor je inače obožavao orhideje, i očigledno je smatrao da će zelenilo udahnuti život neiskorišćenim kancelarijama, a to je naravno bilo baš lepo od njega, razmišljala je Luiz. Ali ono zaista važno po njenom mišljenju sastojalo se u tome što je mogla da primeti njegovo angažovanje. Bilo je očigledno da je Ragneru Renholtu i te kako stalo da njegovo novo pododeljenje stane na noge. Bilo im je stavljeno na raspolaganje godinu dana da dokažu kako postoji potreba za posebnom specijalnom jedinicom, a Luiz u toj situaciji nije imala šta da izgubi. Pošto se oprostila od Odeljenja za

---

ubistva, rizikovala je da, ukoliko se ispostavi da novi posao nije trajan, završi sa privremenim zaposlenjem, kao lokalni istražitelj u policijskoj oblasti.

„Sama odlučuješ sa kime ćeš sve raditi“, nonšalantno joj je saopštio Renholt, predstavljajući joj ideju o tome da je postavi na čelo Istražne službe.

Posle se dugo premišljala ko bi sve bio pogodan za tako nešto, a oni koji su se naposljetku našli na njenoj listi bili su isključivo ljudi sa kojima je već ranije saradivala. Iskusni i kompetentni.

Prvi je bio Seren Velin iz Mobilnog tima. On je bio naviknut na putovanja po celoj zemlji i imao je dobre kontakte u lokalnim policijskim stanicama. Ali bio je zadovoljan svojim trenutnim poslom, pa Luiz nije znala koliko bi bio raspoložen za premeštaj, dok je preostajalo i pitanje hoće li Renholt biti spreman da mu ponudi platu jednaku onoj koju ima sada.

Zatim je tu bio i Sajer Giling iz Odeljenja za prevare. On je razmišljao kreativno i bio bi od izuzetne pomoći, ali budući albino, nije podnosio snažnu dnevnu svetlost, a ona nije bila sigurna da li bi mogla da podnese rad iza večito navučenih zavesa. Ali nije bilo nikakve sumnje u to da bi on bio najbolji za provere u internacionalnim sistemima nestalih lica, kao i onih za kojima su raspisane poternice.

Na kraju, tu je bio i Lars Jergensen, njen poslednji partner u Odeljenju za ubistva. Znali su sve jedno o drugom, i osećala bi se sigurno kada bi radila sa njim. Pritom nije ni najmanje sumnjala da bi ova vrsta rada u potpunosti odgovarala njegovom temperamentu i statusu samohranog roditelja dvojice dečaka iz Bolivije.

Dakle, bilo je tu više dobrih prilika, a Luiz još nije odlučila kome će prvom od njih dobaciti udicu.

* * *

Pred vratima odeljenja u kom su se vršile obdukcije ugledala je Ose iz Kriminalističko-tehničkog centra. Suvonjava žena je čučala kraj svoje torbe, ali je ustala sa osmehom kada je Luiz stigla do nje.

„Napravili smo nekoliko fotografija za vas, pre nego što smo zaista prionuli na posao“, rekla je pošto su se pozdravile. „Samo slike lica, ako budete odlučili da zatražite pomoć javnosti u njenom identifikovanju.“

„Da, sve mi se čini da bi to moglo biti potrebno“, složila se Luiz, iako je ta vrsta fotografija uvek stvarala neprilike. Neki su smatrali da je isuviše jezivo pokazivati lica pokojnika na takav način.

Zelene oči kriminalističke tehničarke bile su ozbiljne dok je pokazivala glavom u pravcu sala za obdukciju.

„Ženu koja se tamo nalazi neće biti teško prepoznati, ukoliko uopšte ima srodnika“, rekla je. „Čitavu desnu stranu joj prekriva veliki ožiljak, verovatno od opekotine, koji se spušta sve do ramena, pa ako njen nestanak već nije ranije oglasen, te slike će vam svakako biti najbolja šansa da doznate njen identitet.“

Luiz klimnu glavom, ali nije stigla ništa da odgovori, pošto se istog trenutka pojavio Fleming Larsen u pratnji dvoje laboratorijskih tehničara. Visoki forenzičar se široko osmehnu kada je ugledao Luiz.

„Ma je li moguće, izgleda da ćemo te uprkos svemu i dalje vidati!“, veselo je kliknuo i zagrlio je. „Inače sam se plašio da si upravo mene htela da izbegneš kada si iznenada odlučila da promeniš odeljenje.“

„Ne, nisi“, odvrtila mu je sa osmehom, vrteći glavom.

Luiz je poznavala Fleminga Larsena već osam godina, koliko je provela u Odeljenju za ubistva. Ona je volela svoj posao i zapravo je računala da će ostati na njemu sve do penzije, ali sada, pošto Vilumsena više nije bilo tu, a Mikael Stig je imenovan za novog rukovodioca grupe, nije se mnogo premišljala kada se Renholt pojavio sa svojom ponudom.

„Je li Ajk Nordstrem tamo?“, upitala je Luiz i pokazala glavom prema vratima sala za obdukciju.

„Koji Ajk?“, odvrati Fleming pitanjem, zbunjeno je gledajući.

„Ajk Nordstrem iz Istražnog odeljenja.“

„Nikad čuo za njega“, rekao je Fleming. „Nego, hajde da uđemo. Završili smo sa spoljnim delom obdukcije, pa mogu da ti izložim sažet pregled.“

Luiz se iščuđavala zbog odsustva kolege dok je pridržavala vrata Osi, pa ušla za njom u predvorje, gde su bili poređani nizovi čizama i mantila.

„Šta znamo o toj ženi?“, upitala je, dok je oblačila mantil i stavljala mrežicu na kosu.

„Zasad ne znamo naročito mnogo osim da ju je pronašao šumar u četvrtak pre podne kod jezera Avnse, na Srednjem Šelandu“, rekao je Fleming i dodao joj zelenu masku za usta. „Sudeći po onome što smo utvrdili pregledom leša, umrla je u sredu ili u noći uoči četvrtka.“

„Policija smatra da je pala ili se okliznula niz kosinu visoku nekoliko metara i nezgodno pala“, dodao je. „U petak su u Holbeku obavili pregled leša i policija je zajedno sa medicinskim savetnikom donela odluku da se izvrši obdukcija. A to se naravno podrazumeva“, dodao je, „pošto je umrla sama, ali i zato što nemamo pojma ko je ta žena. I iz tog razloga sam izabrao da proširim obdukciju, pa ćemo dobiti i DNK.“

Luiz klimnu glavom pokazujući da se slaže. DNK i zubarski karton su uvek predstavljali prvi korak ka identifikaciji. Bilo bi lepo da se i taj Ajk Nordstrem pojavio, pa bi jedno od njih moglo odmah da se obrati zubaru, pomislila je iznervirano.

„Usuđujem se da kažem kako sam skoro potpuno siguran da ovde nije reč o sasvim običnoj ženi“, nastavio je Fleming, i objasnio da je to jasno već po odeći koju je imala na sebi, pre nego što su prionuli na posao, i stanju organizma koje je ispitivano prilikom spoljnog dela obdukcije. „Ili u svakom slučaju, nije reč o ženi koja je vodila sasvim običan život“, ispravio se.

„Uneli smo njene otiske prstiju u sistem, ali ništa nismo pronašli“, ubacila se Ose. „Mislim da bi mogla biti strankinja.“

Fleming Larsen je klimnuo glavom i složio se da ta mogućnost sasvim sigurno postoji.

„U svakom slučaju, jedno je jasno – ona nije učestvovala ni u kom obliku društvenog života već mnogo godina“, precizirao je. „Videćeš na šta mislim.“

Forenzičar ih je poveo hodnikom sa belim pločicama, sa čije su se desne strane jedan kraj drugog nalazili boksovi za obdukciju. U svakoj niši stajali su forenzičari nadvijeni nad čeličnim stolovima sa beživotnim ljudskim telima, a Luiz je brzo odvrtila pogled kada je krajičkom oka na jednom od njih ugledala odojče.

„Kada smo skenirali glavu pokojnice, pre nego što smo počeli sa obdukcijom, bilo je jasno da na mozgu ima duboke brazde“, pojasnio je Fleming. „Ona je jednostavno imala veliki sistem šupljina u kojima nije bilo mnogo aktivnosti.“

„Hoćeš da kažeš da je bila ometena u razvoju?“, radoznalo upita Luiz.

„U svakom slučaju, nije baš bila novi Ajnštajn.“

* * *

Na kraju hodnika nalazila se soba za žrtve ubistva. Ova poslednja prostorija za obdukciju bila je dvostruko veća od ostalih boksova, pa je u njoj bilo mesta i za policijske službenike i kriminalističke tehničare, ali je bila uređena na isti način, sa čeličnim stolom, širokim slivnikom i snažnim lampama.

Luiz zapravo nije mogla reći da žena položena u sredinu prostorije deluje neuredno u smislu da je bila prljava, ali sigurno nije delovala negovano. Kosa joj je bila duga i ućebana, nokti nisu odavno podrezani, ali najupadljiviji je bio veliki ožiljak koji joj je prekrivao jedan obraz pomalo pritisnuvši oko naniže, što je licu davalo tužan izraz.

„Zubar je bio najblaže rečeno u čudu pošto je završio sa pregledom“, rekla je Ose dok je vadila kameru. „Rekao je da je retko viđao toliko zapuštenu vilicu. Ženini zubi su upustošeni karijesom i veoma iskrivljeni.“

Fleming klimnu glavom.

„Na njima naizgled nikada nije primenjen neki oblik proteze, a u gornjem delu vilice je prisutna paradentoza“, verglao je. „Već je izgubila većinu zuba.“

Luiz je uzela visoku hoklicu i privukla je bliže dok je Fleming započinjao unutrašnji pregled. Organi su već bili izvađeni i stavljeni na čeličnu površinu pored slivnika.

„Ovde se radi o potpuno odrasloj ženi, ali mi je teško da ocenim koliko ima godina“, rekao je, stojeći nadvijen nad lešom. „Što se tiče ovog upadljivog ožiljka, prilično sam uveren da nikada nije lečen. U pitanju je teška povreda starijeg datuma. Možda se radi i o nekoj nagrizajućoj supstanci.“

Poslednje je izgovorio zamišljeno, dok je očigledno razmatrao tu mogućnost u sebi.

„Nije izvršena transplantacija, i mora da je strahovito bolelo kada se desilo.“

Luiz klimnu glavom. To je i ona prvo pomislila.

„Osim toga, ima stari ožiljak pored pupka, moguće je da potiče još iz detinjstva, a u nekom trenutku je i slomila kost podlaktice na levoj ruci, a ni to nije lečeno.“

Forenzičar je podigao glavu i pogledao ih dok je izvodio prvi zaključak.

„Sve ovo mi govori da je čitavog života bila veoma zane-marena i verovatno je živela prilično izolovano.“

Luiz je posmatrala ženina stopala. Na njima se videlo da je hodala bez obuće. I to prilično dugo, razmišljala je, pogleda pri-kovanog za izranjavljene tabane i povrede oko nožnih zglobova.

Fleming je vratio pogled na ženino telo i čutke nasta-vio obdukciju, sve dok ubrzo potom nije konstatovao da je pokojnica prilikom pada niz kosinu slomila sedam rebara na levoj strani.

„Dva i po litra krvi se nalazi u levoj strani plućne duplje“, saopštio je ne podižući glavu. „A pluća su nagnječena.“

Luiz je pronašla diktafon i izvadila ga da bi snimala Fle-mingovo izlaganje o telu pokojne žene. Sve je ovo fotogra-fisala Ose, koja je prikupljala materijal dabi se poslao na ispitivanje u Kriminalističko-tehnički centar. Uzorci koje je Fleming u međuvremenu uzimao biće prosleđeni forenzič-kim genetičarima.

Kada je naposljetku oprao unutrašnje organe i pregledao ih jedan po jedan, ispravio se i saopštio Ose da je gotov.

„Osim slomljenih rebara i krvi u plućnoj duplji, nema tragova nasilja“, zaključio je i zgulio tesne rukavice sa ruku. Bacio ih je u kantu za otpatke pre nego što je nastavio:

„Moj prvi zaključak je da je umrla od unutrašnjeg krvarenja.“

Na trenutak je tako stajao i razmišljao, delujući pomalo odsutno, pa dodao: „Ima tu jedan detalj koji bi možda mogao biti interesantan, naime prilično sam uveren da je žena imala snošaj nedugo pred smrt.“

Luiz ga je iznenađeno pogledala.

„Hoću reći, ostaci sperme su prisutni u njenoj vagini i na unutrašnjoj strani obe butine“, objasnio je, „ali naravno, potrebno je da dobijem potvrdu za to, pa ću morati da sačekam rezultate analiza pre nego što budem mogao da to utvrdim sa sigurnošću. Verovatno će potrajati nedelju dana.“

Klimnula je glavom. Sasvim je moguće da je tako, kad već ništa ne ukazuje da iza uzroka smrti stoji zločin. Ustala je, prišla i još jednom pogledala unakaženo ženino lice.

„Ako sam u pravu, to bi moglo značiti da ipak nije bila baš toliko usamljena“, rekao je Fleming, pre nego što je otišao da pozove tehničare i saopšti im da je završio.

„Ali svakako dovoljno usamljena da niko nije imao razloga da objavi njen nestanak, iako je mrtva već skoro nedelju dana“, rekla je Luiz.

Čekala je dok je Ose pakovala svoju opremu, pa su se pozdravile sa Flemingom, koji je otišao do kompjutera u uglu da izdiktira sve pojedinosti sa obdukcije u svoj izveštaj: ženinu težinu, veličinu organa i povrede koje su utvrđene.

Uz kratko klimanje glavom, prepustili su salu za obdukciju dvojici forenzičkih tehničara koji će zašiti leš pre nego što ga budu vratili u hladnjaču smeštenu u podrumu.

„KADA SAM DOŠLA NA Institut za sudsku medicinu, tamo nije bilo nikakvog Ajka Nordstrema“, saopštila je Luiz, čim se Ragner Renholt javio na telefon. „Ne znam kako vi imate običaj da radite, ali pravo je traćenje forenzičarevog vremena ako policija ne prisustvuje od samog početka. Ovako je bio prinuđen da mi ponovi sve zaključke do kojih je prethodno došao tokom spoljnog dela obdukcije.“

„E, jebiga“, zabrundao je Renholt. „Uopšte se nije pojavio?“

„U svakom slučaju ne tamo gde smo bili mi ostali“, odgovorila je Luiz i dodala da upravo kreće nazad autom.

„Sačekaj još minut“, zamolio ju je šef. „Ostani još malo tamo, a ja te uskoro zovem.“

Pošto je prekinula vezu, sišla je stepenicama do predvorja i malo stajala tamo, u iščekivanju njegovog poziva. Naposljetku je izgubila strpljenje, pa je izašla sa namerom da pređe ulicu do mesta gde joj se nalazio službeni auto.

Tek što je sela za volan, Renholtovo ime je zatreptalo na ekranu mobilnog telefona.

„Jesi li već krenula?“

„Samo što nisam“, odvrtila je, tonom koji je jasno nagoveštavao da je pomalo ljuta zbog toga što ju je ostavio da dreždi tu.

„Da li bi mogla da mi učiniš uslugu i pokupiš Ajka kod Ule u Sidhavnenu?“, zamolio ju je. „Izgleda da ima izvesnih poteškoća da se vrati u pređašnje stanje po povratku sa odmora.“

Luiz uzdahnu i upita za adresu. Ljutito je ignorisala Renholtovo zahvaljivanje dok je u GPS ukucavala naziv ulice u Sidhavnenu.

Broj 67. Luiz nije uspevala da pronađe taj ulaz, već samo 65 i 69. Između njih se nalazila oronula, zatvorena gostionica sa zardalom rešetkom na vratima.

Tek što je krenula nazad prema autu, ugledala je kamion za prevoz piva kako se zaustavlja uz ivičnjak i oglašava sirenom. Luiz se okrete i poče da prati pogledom šofera, koji je već iskočio iz kabine i spuštao široka zadnja vrata kamiona.

Mogla se zakleti da u gostionicu sa izguljenom reklamom *Karlsberga* na prozoru niko nije zalazio već godinama, ali se sada pred vratima pojavila oniža stamena žena kose crne poput uglja i počela da petlja oko dva katanca na zardalnoj rešetki, u pokušaju da ih otključa.

„Izvinite“, poče Luiz, pošto ih je žena otvorila. „Znate li da li se možda ulaz broj 67 nalazi u zadnjem dvorištu?“

Žena je udarcem otvorila rešetku i koraknula u stranu, dok su pivari počinjali da vuku kartone unutra.

„Ovo je broj 67“, odvrati ona, dok je iza njenih leđa dopirao otužan miris dima i prosutog piva.

„Došla sam kod Ule po Ajka Nordstrema. Da li je poznajete?“

Sredovečna crnokosa žena je na trenutak pogledala Luiz, pa klimnula glavom prema lokalu iza sebe.

„Ja sam Ula. *Kod Ule* je naziv moje gostionice, a on je tamo unutra.“

Dok su se iznosila burad za točeno pivo, Luiz su uputili na zadnji deo lokala, gde su dve slot-mašine stajale uza zid. Na više mesta je osetila kako joj se stopala lepe za pod, a na sve

strane su se i dalje videle prepune pepeljare. Ula je prionula na pospremanje ostataka od sinočnjeg gošćenja.

Ležao je na četiri stolice poredane u niz duž zida, a neko ga je pokrio malim ćebetom od flisa. Tiho je hrkao otvorenih usta, a masna, poluduga kosa mu je pokrivala čelo i padala preko nosa.

„Ljudino, neko te traži“, oglasila se Ula i spustila ruku na crnu kožnu jaknu, pokušavajući da ga prodrmusa.

Luiz je ustuknula nekoliko koraka i proklinjala Renholta.

„Ma, zaboravite“, rekla je i okrenula se da ode, kada ju je Ula zaustavila.

„Daj mu dva minuta, i biće spreman.“

Luiz se zaustavila i posmatrala kako Ula zalazi iza šanka, uzima rakijsku čašicu i flašu likera *gamel densk*, pa je odnosi do stola i nastavlja sa drmusanjem.

On je glasno zagroktao, pa se naposletku uz mnogo muke pridigao u upola sedeći položaj i prihvatio čašicu koju mu je pružala Ula. Zatvorio je oči i zabacio glavu, pa sručio piće u sebe, da bi odmah zatim prihvatio sledeće.

Onda mu se pogled umirio, pa se usredsredio i oštro zurio u Luiz.

„A ko si ti, jebiga?“, upitao je glasom koji je zvučao kao da dopire iz stare gvozdene cevi.

„Renholt me je zamolio da te pokupim“, odvrtila mu je. „Odmor je završen.“

„Ma, nek se nosi“, zabrundao je zapalivši cigaretu iz spljोštene paklice na stolu.

Luiz je za trenutak stajala i posmatrala ga, pa se okrenula i otišla. Na trotoaru ispred je zatekla pivare kako zatvaraju prikolicu kamiona, dok je Ula vraćala rešetku na mesto.

„Čekaj!“, zakrkljao je glas iz gostionice.

Isteturao se na ulicu i začkiljio prema suncu, provlačeći prstima kroz poludugu kosu. Na trenutak je izgledalo kao da će izgubiti ravnotežu, ali onda je krenuo za njom ka automobilu.

„Da li se nas dvoje znamo?“, upita bacajući cigaretu na pločnik.

Luiz zavrte glavom i predstavi mu se.

„Trebalo je da budeš na Sudskoj medicini pre tri sata, pa sam to ja obavila umesto tebe.“

Otvorila je vrata auta i ugurala ga na suvozačko mesto. I dok je obilazila oko auta da bi sela za volan, on je već zabacio glavu i ponovo pao u san.

Čitavim putem do Istražnog odeljenja čulo se prigušeno hrkanje, ali se Luiz isključila i umesto toga se usredsredila na neidentifikovanu ženu koju su vratili u podrum Instituta za sudsku medicinu. Bilo je nečeg ranjivog, gotovo detinjastog u onom delu njenog lica koje nije bilo unakaženo velikim ožiljkom. Nekada je sigurno bila lepa. Pitanje je samo kada je to bilo.

Luiz je ostavila Ajka Nordstrema na parking. Kada je zalupila vrata za sobom, i dalje je sedeo sklopljenih očiju. Uputila se prema svojoj kancelariji pogleda prikovanog za sivkasti linoleum na podu, kako bi prikrila bes zbog kog je disala plitko i isprekidano.

Spustila je tašnu na pod i zatvorila vrata. Zidovi su i dalje bili goli, ali Luiz primeti da je neko podigao jedan venecijaner dok je ona bila odsutna.

Sunčevi zraci su upadali u prostoriju, pa je prišla prozoru i malo podesila venecijaner pre nego što je sela za radni sto

i uključila svoj kompjuter. Pronašla je registrator sa radnim biografijama i svojim beleškama o tri osobe za koje je smatrala da bi bile voljne da vode odeljenje zajedno sa njom, dok se premišljala da li bi i Heni Hajlman mogla da bude kandidat.

Njena nekadašnja šefica tima, koja je nakon reforme u policiji premeštena gore u Radio-službu, imala je iza sebe dugu karijeru u Odeljenju za ubistva. Spadala je u najiskusnije istražitelje koje je Luiz znala, ali stare kerove nije lako naučiti novim trikovima, pomislila je i priznala sebi da je Hajlmanova rizičan izbor. Možda bi bila izvanredno angažovana i delotvorna kao u starim danima, ili bi je pak možda bilo teško ponovo pokrenuti.

Na vratima se začulo nešto što bi se pre moglo opisati kao lupanje nego kucanje, a kada su se ubrzo potom naglo otvorila, unutra je nahrupio Ajk Nordstrem sa dve kartonske kutije postavljene na kancelarijsku stolicu koju je gurao nogama ispred sebe.

„Evo, već imam stolicu“, konstatovao je i udario stolicom u dovratak.

„Ma, šta to radiš?“, brecnu se Luiz, žurno prikupljajući svoje beleške, pritom primetivši da je on stigao da začuša kosu unazad sa malo vode. Pretpostavila je da je imao u pripravnosti čistu majicu i da se na brzinu ispljuskaio vodom u svlačionici.

„Useljavam se“, odvrati on, pokazujući glavom ka praznom mestu sa druge strane prozora. „Oduvek sam želeo ženu kao partnera.“

Luiz zbunjeno ustade.

„Pa, nas dvoje nećemo baš bukvalno raditi zajedno“, požurila je da objasni. „Specijalna istražna služba će zapravo raditi paralelno sa vama.“

„Aha“, odvrati on klimajući glavom i prebaci kartonske kutije na radni sto. „A ta služba se sastoji od nas dvoje. Upravo sam dobio obaveštenje da spakujem stvari i nacrtam se ovde kod tebe.“

„Ma, to mora da je neki nesporazum“, prekide ga Luiz. „Ko ti je dao to obaveštenje?“

On odbaci svoju kožnu jaknu na pod i poče sa raspakivanjem kutija.

„Renholt. Stavio me je na slučaj žene iz šume.“

Luiz je piljila u njega sa nevericom.

„Ali, valjda ne moraš da sediš ovde da bi radio na tom slučaju“, pokušala je.

„Moram, jer ću raditi zajedno s tobom“, odvrati on i zakakšlja se, kao da mu se pluća još nisu u potpunosti razradila.

Ona je na trenutak stajala nepomično, dok je upijala značenje njegovih reči. Zatim je dograbila registrator sa stola i progurala se kroz vrata, pre nego što im je on prišao noseći nazad prekobrojnu stolicu.

„Je li Renholt unutra?“, upitala je nadvijena nad šefovom sekretaricom. Hane Munk je takođe dovedena u Odeljenje za ubistva pre nekoliko godina, ali samo nakratko. Njena bujna crvena kosa, šarena odeća i spiritualne težnje bili su malo previše za kriminalističkog komesara Vilumsena, pa mu nije trebalo više od nekoliko meseci da je isprepada i otera odande.

„Ne možeš sada da uđeš!“, pobuni se ona. „Ragner se priprema za sastanak sa šefom državne policije.“

„Moram da razgovaram sa njim. Treba mi samo dva minuta“, nije se predavala Luiz, koračajući prema kancelariji.

Hane je stigla do vrata pre nego što je Luiz stigla da podigne ruku da bi pokucala.

„Ne možeš tek tako da uđeš i ometaš ga.“

Zaprečila je put Luiz i namršteno je gledala.

„I neće imati vremena sve do kraja dana. Ali naravno, slobodno možeš da zakažeš sastanak u toku nedelje.“

„Ma, prestani sa tim!“, besnela je Luiz. Sada se unela Hane u lice, odlučna da ne popusti.

Istog trenutka, vrata se otvoriše, i Ragner Renholt umalo ne nagazi na petu svojoj sekretarici, koja mu je preprečivala put.

„Vidi, vidi“, rekao je i uhvatio Hane za ramena da bi povratio ravnotežu, dok se osmehivao prema Luiz.

„Dobro je, uspela si da oživiš Ajka. Videćeš da je on valjan momak, samo dok otrese sa sebe ostatke odmora.“

„Da, baš o tome treba da razgovaramo“, žurno je odvrtila Luiz, provlačeći se pored Hane, pa ugorala Renholta nazad u kancelariju i zatvorila vrata za njima.

„Imali smo dogovor čist kao suza, o tome da ću sama pronaći drugu osobu koja treba da radi sa mnom u novom odeljenju.“

Pružila mu je svoje papire.

„Ovo je spisak imena onih koje smatram kvalifikovanim.“

Kada je prihvatio registrator, Luiz se odjednom seti svojih zabeleški koje nisu bile namenjene tuđim očima, pa mu ponovo uze papire iz ruku.

„Ni u jednom trenutku nismo pominjali mogućnost da mi samo natovariš neku pijanduru na vrat.“

„Zaista ti i nisam nikoga natovario na vrat“, branio se Renholt, sa dubokom borom na čelu. „Ajka je najbolji koga imam i siguran sam da vas dvoje možete biti tim svetske klase.“

Svetske klase? Luiz je zanemela, kako zbog njegovog izbora reći tako i zbog toga koliko joj je bezbrižno utrapio kolegu po svom izboru.

„Zatekla sam ga kako potpuno izmožden spava u gostionici. Kada se nekako razbudio, sljuštio je dve čašice *gamel denska* pre nego što je uspeo da stane na noge. I to je tebi svetska klasa! Možeš da zaboraviš na tu priču. Hoću Larsa Jergensena. On sigurno brzo može da pređe ovamo.“

Renholt je sada stajao iza svog radnog stola. Pogledao je u nju.

„U pravu si, Ajk se zaista bori sa izvesnim demonima, među kojima su neki jači od njega, ali ponekad se ispostavi da su nečije mane istovremeno i prednosti“, rekao je, pa dodao da Lars Jergensen sasvim sigurno predstavlja još jednu mogućnost. „Ali pruži šansu i Ajku. Za početak ti predlažem da zajedno saznate ženin identitet, istražite postoji li porodica koju treba obavestiti, a onda ćemo zaključiti slučaj.“

Pogledao je na sat i zgrabio jaknu sa čiviluka.

„Sad već malo kasnim. Večeras je večer za bridž, a ja sam zadužen za posluženje sirom, pa se neću vraćati posle sastanka.“

Luiz je izašla sa njim, ali se zaustavila na vratima. U pred-soblju je stajao Ajk Nordstrem i bezbrižno čavrljao sa Hane, koja je klimala glavom i osmehivala se na svaku reč koju bi rekao.

„Hoćemo li onda da saznamo ime te naše neidentifikovane žene?“, upita Luiz. „Naravno, ako imaš vremena?“

Izašla je iz predsoblja, potpuno svesna koliko je zajedljivo zvučala. Čula je i da je Ajk nešto prošaputao Hane u uvo, na šta se ona zakikotala, pre nego što se odvojio od nje i sustigao Luiz u hodniku.

„Hoćeš li i ti kafu?“, upitao je i koraknuo u stranu prema kuhinji.

„Hvala, ali ja pijem čaj“, odvrati Luiz, pa iznenađeno zastade na vratima Pacovske jazbine. Kancelarija je bila izmenjena. Odjednom je izgledala kao da se neko tu uselio. Možda muzički plakati u jeftinim ramovima nisu bili baš po njenom ukusu, ali bio je prisutan neki domaći osećaj.

„Gle“, otelo joj se.

„Mogu sve to da izbacim ako ti smeta“, oglasio se Ajk, koji je stajao iza nje sa šoljom kafe i dva sendviča sa sirom i posmatrao je.

„Ne, lepo je“, žurno odvrati ona. Istini za volju, rado je prepuštala uređenje prostorija drugima. Osećala se prijatno okružena stvarima, ali nije imala volje da se petlja oko sitnica.

Otišla je do radnog stola, pa uzela svoj mali električni bokal iz ormana, i pronašla kesicu čaja u tašni.

„OZNAČILA SAM OVAJ SLUČAJ crnom bojom, dakle žena je sada kategorisana kao pokojna u Interpolovom registru“, saopštila je Luiz. Uputila je pogled Ajku, koji se upravo bacio na poslednji sendvič sa sirom. „Ali možda bi pre slasnija pokojničine slike u medije trebalo da je prosledimo policijskim oblastima i Interpolu?“

Ućutala je i čekala, nesigurna u to kako bi procedura zaista trebalo da izgleda. Slučaj je prešao u Istražno odeljenje pošto je policija iz Holbeka završila sa njim, jer nisu bili u stanju da odmah identifikuju ženu.

„Nije da ćemo time mnogo pomoći drugim oblastima, pošto nemamo ime koje bi išlo uz sliku“, dodala je pošto je malo razmislila.

On je odmahnuo glavom dok je užurbano žvakao punih usta.

„Samo ćemo izgubiti vreme ako budemo čekali da je neko slučajno prepozna. Kod neidentifikovanih pokojnika prvo gledamo gde su pronađeni, pa se zatim usredsređujemo na to područje.“

„Okej“, reče Luiz klimajući glavom. „Dakle, pronašao ju je šumar u četvrtak pre podne kod jezera Avnse na Srednjem Šelandu. Da li ti možda to govori nešto?“

On je odmahnuo glavom, a ona stade da vergla:

„Valse, Skov Hastrup, Serlese, Ni Tolstrup. Tamo se nalazi centar za azilante.“

„Je l' to dole kod Kegea?“, upitao je on, tresući mrve sa crne majice.

„Ne, nije ni blizu Kegea“, odgovorila mu je sa uzdahom. „Nalazi se između Roskildea i Holbeka. Šumar je proredivao rastinje uz obalu jezera kada ju je ugledao. Ne zna ništa o preminuloj, a nije ni primetio da je neko boravio u tom delu šume.“

Ispricala mu je većinu toga sa obdukcije, a onda je učutala, kada je podigao ruku da je prekine.

„Moram malo da razmislim.“

Uzeo je šolju sa kafom i otišao.

„Znamo li da li je lokalna policija pretražila područje oko kosine niz koju je pala?“, upita on pošto se vratio.

„U izveštaju policije iz Holbeka piše da na vlažnoj zemlji na vrhu kosine postoje jasni tragovi klizanja“, rekla je Luiz klimajući glavom. „U toku noći je padala slaba kiša, ali osim njenih nisu pronašli druge otiske stopala.“

„Možda je živela negde u šumi“, predložio je on. „Zvuči kao usamljenički tip. Možda je i beskućnica?“

Znači, ipak je patio njeno izlaganje, uprkos svemu. Žena je zaista mogla da bude i jedno i drugo.

Odložila je kratki policijski izveštaj kada se na vratima začulo kucanje, a Hane je unutra promolila glavu sa usnama oklembesanim nadole i podsetila Luiz da i dalje nije stavila ime na svoj odeljak u stalaži za poštu.

„Bilo bi zaista lepo kada sve živo ne bi završavalo kod mene. Stvari se samo gomilaju!“

„Je l' nešto stiglo?“, upita Luiz radoznalo. Možda je u pitanju pošta prosleđena iz Odeljenja za ubistva. Prilično mudro, napravila je dogovor sa šefom Pregovaračkog tima o tome da je poštedi zadataka u prvo vreme dok se novo odeljenje malo ne uhoda, pa nije računala da je išta moglo stići od njega.

„Tu je poziv na letnji festival, kao i telefonski imenik koji sam ti odštamala.“

„A nisi ga ponela sa sobom, kad si već u prolazu?“

„Pa, stvarno ne mogu da jurcam okolo i isporučujem poštu svima na odeljenju“, odbrusi joj Hane.

„Eh, pa obično nemaš ništa protiv takvih stvari“, ubaci se Ajk namigujući joj.

„Drugog je kada si ti u pitanju“, umiljavala se Hane.

Luiz je nekoliko sekundi zurila u vrata pošto ih je Hane zatvorila za sobom. Onda je zavrtela glavom.

„Nije navikla na konkurenciju“, rekao je Ajk zavalivši se u stolicu tako da može da izvuče spljeskanu paklicu cigareta iz džepa. „Znaš, ona je kraljica ovog odeljenja kojoj se svi mi udvaramo.“

Izvadio je spljoštenu cigaretu iz paklice i čušnuo je u usta, osvrćući se u potrazi za upaljačem.

„Ne bi trebalo ovde da pušiš“, primeti Luiz, pošto je pro-našao upaljač u fioci radnog stola i nameravao da zapali.

On podiže obrvu i malo zadržava pogled na njoj, ali ipak odgurnu upaljač od sebe.

Luiz položi policijski izveštaj na sto.

„Što se tiče spiskova nestalih osoba“, nastavila je, „prvo sam išla jedan mesec unazad. Ali tu se nalaze samo ona iz Severnog Jilanda i neki momak odozdo iz Nestveda. Zato sam se vratila godinu dana unazad, ali u tom periodu nije uopšte bilo žena iz te starosne grupe. Pa sam na kraju pre-tražila pet godina unazad.“

Luiz je naslagala policijske spiskove na hrpu ispred sebe.

„Niko se ne podudara sa ličnim opisom. Veliki ožiljak bi bez sumnje bio naveden među posebnim karakteristikama. Dakle, njen nestanak nije oglašen.“

On je i dalje stajao sa cigaretom u ustima, izgledajući kao da ne može da se smiri.

„Daj mi te spiskove, pogledaću ih“, rekao je, i već u sledećem trenutku se stvorio pred vratima sa upaljačem u ruci.

„Dodavola, samo ti idi napolje i već jednom popuši tu cigaretu, da bi bio u stanju da se koncentrišeš, pa da nastavimo sa ovim“, iznervirano se brecnu ona i sede da ga čeka.

„Pošalji mi i slike ženinog lica koje imaš“, zamolio ju je pošto se vratio, sedam minuta kasnije.

„Ako je Dankinja, mora postojati neko ko bi je prepoznao“, zaključio je pošto je prostudirao sliku. „Ovo je toliko upadljivo da se niko ne bi mogao prevariti, ako ju je barem jednom video.“

Luiz klimnu glavom.

„Da onda napišem lični opis i pošaljem sliku medijima?“, upita on, dodajući da već ima mejl-listu sa kontaktima koju su obično koristili kada su oglašavali nečiji nestanak.

„Pa uradi to već jednom“, odbrusi mu Luiz, zadovoljna što on konačno počinje da pokazuje neke znake života. Pogledala je na sat. „Ja imam nešto dogovoreno u Roskildeu, pa ću danas izaći malo ranije.“

I dalje nije mogla da se privikne na to da se njena prijateljica Kamila Lind odselila na veliki posed porodice svog budućeg muža u Boserupu nadomak Roskildea. Kamilin verenik Frederik je nakon bratovljeve smrti i sestrinog napuštanja direktorskog položaja u porodičnoj firmi izabrao da napusti Sjedinjene Države i vrati se kući u Dansku da bi preuzeo rukovođenje *Termo-luksom*.

Luiz ipak nije očekivala da će Kamila završiti kao supruga veleposednika. Znala je da se prijateljičin stančić kraj Bazena

---

Frederiksberg sada prodaje, a Markus je pre mesec dana pro-
menio školu, pošto je Frederik Saks-Smit uspeo da ga smesti
u neku privatnu, u Roskildeu. Sve je to sjajno napredovalo,
a sada je trebalo i da se venčaju. Luiz je već svraćala do pro-
davnice *Panduro hobi* da uzme još perlica za pozivnice koje
je Kamila insistirala da napravi sama, i obećala je da će otići
do njih posle radnog vremena.

Uzdahnula je pri pomisli na to, već osećajući umor zbog
toga što su je uvukli u pripreme za svoje venčanje. Izgleda
da joj se prijateljica nalazila u romantičnoj fazi.

„Evo, gotovo!“, ubrzo zatim je Ajk Nordstrem prekinuo tiši-
nu. „Lični opis i slike su poslati, uz obaveštenje da se svako
ko prepozna ženu ili pretpostavlja ko bi ona mogla da bude,
obradi Specijalnoj istražnoj službi.“

Pogledao je u Luiz pun iščekivanja.

„Fino“, pohvalila ga je i upitala je li već video slike napra-
vljene na licu mesta.

Odmahnuo je glavom.

Luiz ih je pronašla u kompjuteru i poslala mu ih.

Njegovo izabrano lice se uozbiljilo kada se nagnuo ka
ekranu i usredsređeno ih pregledao.

„Moja majka je imala takve cvetne mantile. Na njima je
uvek bila gomila kopči“, rekao je. „Mislim da je to bilo šez-
desetih godina, ali čovek bi pomislio da rajsferšlus još nije
izmišljen. Nisam znao da i dalje postoje.“

Luiz je pogledala sliku i klimnula glavom. Po odeći bi se
reklo da je za tu ženu vreme odavno stalo.

„Predlažem da lično odemo dole i porazgovaramo sa
tipom koji ju je pronašao“, nastavio je. „Saznaćemo više ako
ga lično budemo upoznali.“

„Planirala sam da to uradim sutra rano ujutru“, rekla je Luiz. Nameravala je i da isporuči one blesave perlice Kamili. Na trenutak je nagađala da li njen sredovečni kolega name-rava da se lično odveze na lice mesta sutra, ili će ona ponovo morati da ga pokupi.

„Samo ti idi u Roskilde“, rekao je on, zalupivši svoj kompjuter kao da namerava da u sledećem trenutku napusti kancelariju. „Ja mogu da popričam sa njim. Ionako sada nemam drugog posla.“

Luiz je skrenula pogled sa ekrana i pogledala ga dok je vadio poslednju cigaretu iz paklice, koju je zatim zgužvao i bacio u korpu.

„Ma ne, nije to sad neki visokoprioritetan slučaj koji nalaže prekovremeni rad“, primetila je, pretpostavljajući da je on od onih koji kasno dolaze na posao, a onda dopisuju dodatne sate rada ako ostanu duže od četiri po podne. To kod nje ne prolazi. „Ti čak i ne znaš gde se Avnse nalazi!“

„Ne, ali imam GPS.“

„Da, nekako ćeš stići do šume, ali dalje nećeš moći. Čim zađeš tamo, prestaje domet za mobilne. Ali okej, idemo sada.“

Inače je obično ona bila ta koja insistira da se nešto uradi, pomislila je i zapitala se je li ovo znak da je sve starija i ležernija.

Luiz je ustala i posmatrala ga dok je oblačio kožnu jaknu. To ipak nije tačno, zaključila je, uzimajući tašnu sa poda. Istina je da je napunila četrdesetu, ali je preskočila ono drugo što ide uz to, gojaznost i iscrpljenost poslom.

Usput su svratili do Hanine kancelarije, gde je prepustila Ajku da uzme ključeve jednog od dva automobila koji su stajali na raspolaganju odeljenju, ali pošto su sišli na ulicu, ispružila je dlan.

„Ja vozim“, rekla je odlučno.